

naar han gaaer ud af Fængslet og forinden han igjen kan indtræde i Samfundet, saa er det ganske sikkert, at dette er et overordentligt Savn, men at udfylde det er ikke let. Det ærede Medlem pegede hen til Fængselsfæltskaberne; ja naar Landet var saa formuende og saa tilbøieligt til at indlade sig paa saadanne Institutioner, at de ret kunde tribes, vilde deres Virksomhed være overmaade gavnlig, men den har ikke vist sig at være overordentlig stor her. Naar den ærede Rigsdagsmand imidlertid syntes at ville laste en temmelig stærk Skygge paa det første Fængselsfæltskab, der her dannede sig, saa troer jeg egentlig ikke, at der var nogen Opfordring dertil, thi om man endog med Rette kan sige, at det ikke var helbigt, saa er det en slet Løn for de udgivne Penge og for den Møje, det har gjort sig, paa en Maade offentlig at blive gjort til Skamme; jeg troer, at da det var et privat Selskab, som ikke udgik fra Staten, saa skal man lade de Herrer og Damer, som have paataget sig en saadan Møje, være udenfor den skarpe Kritik, som her er falben over dette Fængselsfæltskab. Det er en hderst vanskelig Sag at benytte Fængselsfæltskaber paa den rette Maade, og det maa altid finde Modstand hos Bestyrelserne af Fængslerne at give mange Personer Afgang til dem i philantropisk Siemed; hine komme i mangfoldige Tilfælde til at staae i en ubehagelig Stilling ligeoverfor disse, og paa den anden Side kunne Fængselsfæltskaber ikke virke ret gavnligt, uden at de have en saadan Afgang til at gjøre personligt Bekjendtskab med Fangerne, forinden de skulle tage dem under Behandling udenfor Fængslet. Dette er en af de Opgaver, som staae tilbage at løse, men jeg troer ikke, at den løses i noget Land, hvor ikke enten Munkel eller enkelte Selter af religiøs Hengivenhed ganske kunne ofre sig for denne Sag, hvad der imidlertid ikke finder Sted her i Landet; vi ere vist meget religiøse, men vi have ikke den Opfattelse, som hænger sammen hermed. Munkel have vi ikke og Nonner ikke heller, det er et Savn med Hensyn til en helbig Ordning af Fængselsfæltskaberne, hvor til der skal meget selvopoffrende Personer, naar de skulle kunne udrette Noget. Den Vanskelighed, som man her har omtalt, troer jeg ligger

i noget ganske Andet, men som vi ikke her kunne røre ved, og som maaskee er en Opgave til Samfundet, der ikke kan løses; den ligger i, at man forsøger paa det Umulige, nemlig at afveie Straffen imod Forbrydelsen. Det, hvorefter Spørgsmaalet dreier sig, er at føre Forbryderen tilbage til Samfundet, men det rammes ikke ved Dommen over hans enkelte Handlinger, det rammes ved Dommen over hans personlige Kraft og Moralitet. En Mand kan have begaaet en meget grov Forbrydelse, og dog kan der, naar man forstaaer at anslaae den rette Streng, være stærke Toner tilbage, som, naar de bleve berørte paa rette Maade, vilde virke til hans moralske Forbedring; men det er ogsaa hyppig Tilfældet, at en Person, der kun har begaaet smaa, usle Forbrydelser, kan være saa gjennemfordærvet, at en Opreisning især i kort Tid neppe vil være mulig; Forholdet hos os er nu saaledes, at dette usle Mennekte, som maaskee i mange Aar ikke er stiftet til at overgaae til Samfundet, bliver dømt til nogle Maaneders Fængselsstraf og Forbedring, men at forbedre en saadan Mand's Fortid er vanskeligt, og at forbedre den Uforbederlige er umuligt. Man skal vel lægge Mærke til, at saalænge man ikke kan løse den Opgave at ordne Frihedsberøvelsen efter ganske andre Regler, end man hidtil har været istand til at udfinde, saa kommer man ikke til paa en helbig Maade at løse den vanskeligste Opgave af alle Opgaver, den at bringe Samfundet til at forlige sig med en fortabt Borger.

G. M. Jespersen: Ifølge den Embedsstilling, hvort jeg i flere Aar har staaet til Straffeanstalten i Horsens, har jeg havt Leilighed til at gjøre Erfaring angaaende de Forhold, som her have været under Omtale, og jeg maa da sige, at Udbyttet af min Erfaring har været, at jeg anseer Reglementet for Bespiisningen i Horsens, der er det samme som det for Christianshavn, for at være tilfredsstillende, for at give Fangerne tilstrækkelig Kost, naar det sættes i Forbindelse med et passende Reglement for Overarbejdsfortjenesten; det er et naturligt Supplement dertil, saaledes som det ogsaa strax blev anført af den ærede Ordfører og hderligen og meget rigtigent udviklet af